

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
2514 CV52

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2024-0000657599

Bijlage(n)
Ontwerpbesluit

Datum 24 september 2024
Betreft Aanbieding ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit
register onderwijsdeelnemers

Hierbij bied ik u aan het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit register onderwijsdeelnemers in verband met de uitbreiding van de gegevensverstrekking uit het register onderwijsdeelnemers ten behoeve van de uitvoering van wettelijke taken door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor de inhoud van het ontwerpbesluit verwijs ik u naar de ontwerp-nota van toelichting.

De voorlegging geschiedt in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure bedoeld in artikel 25 van de Wet register onderwijsdeelnemers en biedt uw Kamer de mogelijkheid zich uit te spreken over het ontwerpbesluit voordat het aan de Afdeling advisering van de Raad van State zal worden voorgelegd en vervolgens zal worden vastgesteld.

Op grond van de aangehaalde bepaling geschiedt de voordracht aan de Koning ter verkrijging van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State over het ontwerpbesluit niet eerder dan vier weken nadat het ontwerpbesluit aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Er wordt gestreefd naar inwerkingtreding van het besluit met ingang van 1 januari 2025.

Een gelijkluidende brief heb ik gezonden aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Y.J. van Hijum

WIJ WILLEM-ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Ontwerpbesluit van ...

tot wijziging van het Besluit register onderwijsdeelnemers in verband met de uitbreiding van de gegevensverstrekking uit het register onderwijsdeelnemers ten behoeve van de uitvoering van wettelijke taken door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

(KetenID: WGK012935)

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van, nr., mede namens Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

Gelet op artikel 24, tweede lid, van de Wet register onderwijsdeelnemers;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van, no.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van, nr., uitgebracht mede namens Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Artikel I. Wijziging Besluit register onderwijsdeelnemers

Het Besluit register onderwijsdeelnemers wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 39 van het Besluit register onderwijsdeelnemers wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Aan Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden voor de uitvoering van subsidieregelingen op grond van de Kaderwet SZW-subsidies in het kader van scholing en ondersteuning ten behoeve van de versterking van de arbeidsmarktpositie van personen, desgevraagd het persoonsgebonden nummer en de in de bijlage aangeduide basisgegevens verstrekt van onderwijsdeelnemers.

B

De tabel in de bijlage wordt als volgt gewijzigd:

1. Na de kolom behorende bij artikel 39, eerste lid, wordt een kolom ingevoegd, met als artikelaanduiding "artikel 39, derde lid".
2. In de kolom behorende bij artikel 39, derde lid (nieuw), wordt als aanduiding "ontvanger en doel" opgenomen "M.SZW" en "arbeidsmarktpositie Kaderwet SZW-subsidies".
3. In de kolom behorende bij artikel 39, derde lid (nieuw), wordt in de rijen behorende bij de volgende artikelen een "x" opgenomen:
 - artikel 4, eerste lid, onderdeel a,
 - artikel 4, eerste lid, onderdeel b,
 - artikel 5, eerste lid, onderdeel a,
 - artikel 5, eerste lid, onderdeel b,
 - artikel 5, eerste lid, onderdeel c,
 - artikel 6, vijfde lid, onderdeel a,
 - artikel 6, vijfde lid, onderdeel b,
 - artikel 6, vijfde lid, onderdeel d,
 - artikel 7, vijfde lid, onderdeel a,
 - artikel 7, vijfde lid, onderdeel b, en
 - artikel 8, zesde lid, onderdeel a.
4. In de kolom behorende bij artikel 39, derde lid (nieuw), wordt in de rijen behorende bij de overige artikelen een "-" opgenomen.

Artikel II. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Sociale Zaken

en Werkgelegenheid,

Y.J. van Hijum

De Minister van Onderwijs,

Cultuur en Wetenschap,

Eppo Bruins

Nota van toelichting

1. Inleiding

Het voorliggende besluit biedt de grondslag voor verstrekkingen van basisgegevens uit het register onderwijsdeelnemers, belegd bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW), aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: SZW) voor de uitvoering van subsidies die worden verstrekt op grond van de Kaderwet SZW-subsidies ten behoeve van scholing en ondersteuning ter versterking van de arbeidsmarktpositie van personen.

De grondslag is nodig voor een rechtmatige uitvoering van de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg, en is zodanig geformuleerd dat gegevensverstrekking in de toekomst ook zal kunnen geschieden bij andere subsidies die als doel hebben de arbeidsmarktpositie van personen door middel van scholing en ondersteuning te versterken.

In deze nota van toelichting is ook naar voornoemde specifieke regeling verwezen. Het betreft bij deze regeling gegevens uit het register onderwijsdeelnemers over studenten in het beroepsonderwijs die noodzakelijk zijn voor de uitvoering. De gegevens worden desgevraagd aan de Minister van SZW verstrekt.

Deze nota van toelichting wordt gegeven mede namens de Minister van OCW.

2. Hoofdpijnen van dit besluit

2.1 Achtergrond

Op 1 juli 2020 is de nieuwe registerwetgeving met betrekking tot onderwijsdeelnemers in werking getreden (Stb. 2019, 119). De Minister van OCW draagt zorg voor het beheer van het register onderwijsdeelnemers.

Artikel 24 van de Wet register onderwijsdeelnemers bepaalt dat gegevens uit het register onderwijsdeelnemers aan andere bestuursorganen kunnen worden verstrekt, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van een wettelijke taak door dat bestuursorgaan en dat bestuursorgaan bij algemene maatregel van bestuur is aangewezen. Het Besluit register onderwijsdeelnemers (hierna: Bro) geeft hier verder uitvoering aan.

Onderhavige wijziging van het Bro houdt verband met de uitvoering van de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg en mogelijke toekomstige regelingen die onder de reikwijdte van deze wijziging van het Bro vallen. De noodzaak en omvang van de gegevensverstrekking wordt hieronder uitgewerkt.

2.2 Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg

De Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg heeft tot doel de directe en duurzame inzetbaarheid van werkzoekenden en werkenden op de arbeidsmarkt te verbeteren, door scholing via praktijkleren in het mbo in de derde leerweg bij een erkend leerbedrijf te subsidiëren. De subsidie is een tegemoetkoming in de kosten van het erkend leerbedrijf voor het realiseren van een praktijkplaats. De Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg is gebaseerd op de Kaderwet SZW-subsidies. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) voert deze regeling namens de Minister van SZW uit.

2.2.1 Noodzaak gegevensverstrekking

In 2024 is de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg gewijzigd in verband met verbreding van de doelgroep. Als gevolg hiervan is het de verwachting dat een groter aantal subsidieaanvragen wordt ingediend. Om na inwerkingtreding van de gewijzigde regeling een rechtmatige subsidieverstrekking te kunnen blijven waarborgen is het voor RVO noodzakelijk te beschikken over onderwijsdeelnemersgegevens van degenen voor wie erkende leerbedrijven subsidie aanvragen.

De subsidie is immers gekoppeld aan een specifiek opleidingstype (leerweg) in combinatie met een specifieke praktijkplaats voor een specifieke student. De benodigde onderwijsgegevens zijn vastgelegd als basisgegevens in het register onderwijsdeelnemers.

Voorafgaand aan deze wijziging controleerde RVO handmatig alle subsidieaanvragen. Bij 20% van de subsidieaanvragen werden nadere gegevens bij de indieners ervan opgevraagd aangaande de praktijkovereenkomst, die de gegevens bevat over het specifieke opleidingstype.

Bij een groter aantal subsidieaanvragen is handmatige controle en uitvraag van nadere gegevens uitvoeringstechnisch niet mogelijk. Daarmee neemt het risico op een onrechtmatige subsidieverstreking toe. Dit heeft te maken met problemen met de betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens over het opleidingstype.

Ondanks de beschikbaar gestelde informatie, die ook onderdeel is van de aanvraagprocedure zelf, is het niet reëel gebleken om van werkgevers te verwachten dat zij de specifieke technische kennis hebben dan wel afdoende tot zich nemen met betrekking tot de verschillende opleidingstypen waar beroepspraktijkvorming onderdeel van is, waaronder praktijkleren in het mbo in de derde leerweg, en de wijze waarop deze financieel worden ondersteund. Met een controle op de gegevens via verstrekking uit het register onderwijsdeelnemers aan RVO wordt dit probleem weggenomen. De onderwijsinstelling heeft deze kennis wel en is er ook voor verantwoordelijk dat de benodigde informatie juist in het Register onderwijsdeelnemers komt te staan.

2.2.2 Omvang gegevensverstrekking

Alleen die gegevens worden verstrekt aan RVO die noodzakelijk zijn voor het vaststellen van de rechtmatigheid van de subsidieaanvraag, om zo de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen te minimaliseren. De uitwisseling van gegevens wordt automatisch via een beveiligde verbinding tussen RVO en DUO tot stand gebracht. Voor het correct koppelen van gegevens is gebruik van het burgerservicenummer, of bij het ontbreken daarvan, het gebruik van het onderwijsnummer nodig. Op grond van artikel 10 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer kan RVO gebruik maken van het burgerservicenummer ter uitvoering van de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg. De rechten van de studenten die voortvloeien uit de AVG worden niet beperkt. Voor de uitoefening van die rechten – zoals een inzage en/of verwijderingsverzoek – kunnen betrokkenen zich wenden tot RVO.

Op grond van artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), is de verwerking van persoonsgegevens rechtmatig indien het noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. In het kader van de Kaderwet SZW-subsidies heeft de Minister van SZW dergelijke taken van algemeen belang. Voor de gegevensverstrekking ten behoeve van een goede en rechtmatige uitvoering van de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg die onder meer met dit besluit wordt geregeld, is een data protection impact assessment (DPIA) uitgevoerd.

2.3 Toekomstige regelingen

Ook voor toekomstige regelingen kan gegevensoverdracht tussen de Minister van OCW (DUO) en de Minister van SZW (of een uitvoeringsorganisatie aan wie mandaat is verleend) noodzakelijk zijn voor een goede en rechtmatige uitvoering. Het onderhavige besluit geeft hiervoor een grondslag. Deze is beperkt tot subsidieregelingen op grond van de Kaderwet SZW-subsidies in het kader van scholing en ondersteuning ten behoeve van de versterking van de arbeidsmarktpositie van personen.

Bij het vaststellen van een nieuwe subsidieregeling zal voor de uitwisseling van deze gegevens opnieuw moeten worden beoordeeld en onderbouwd of de uitwisseling gerechtvaardigd is, en welke gegevens voor het uitvoeren van die subsidie noodzakelijk zijn.

3. Advies en consultatie

3.1 Advies Autoriteit Persoonsgegevens

Een ontwerp van dit besluit, dat zich oorspronkelijk alleen toespitste op de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg, is op 15 september 2021 voor advies voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De AP heeft hierover op 9 december 2021 ¹advies uitgebracht. Daarbij heeft de AP opmerkingen gemaakt over drie onderdelen van het ontwerpbesluit. Die opmerkingen zagen op de noodzaak tot gegevensverstrekking, de reikwijdte van de grondslag en de omvang van de gegevensverstrekking. Deze opmerkingen, en hoe daar gevolg aan is gegeven, zijn opgenomen in paragrafen 3.1.1 t/m 3.1.3.

3.1.1 Noodzaak gegevensverstrekking uit register onderwijsdeelnemers

Uit de toelichting bij het oorspronkelijke ontwerp bleek naar oordeel van de AP onvoldoende de noodzaak van de gegevensverstrekking. De AP geeft in haar advies aan dat een argument voor gebruik van een centrale registratie om gegevens aangeleverd door de subsidieaanvrager te verifiëren kan zijn dat zich problemen voordoen met de betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens. Met betrekking tot de uitvoering van de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg is hiervan sprake. Naar aanleiding van het advies is dit aspect onder 2.2.1 verder uitgewerkt.

3.1.2 Reikwijdte grondslag gegevensverstrekking

In het ontwerp werd een algemene grondslag geboden voor het verstrekken van persoonsgegevens ten behoeve van subsidies op grond van artikel 2, aanhef en onder a, van de Kaderwet SZW-subsidies. De AP adviseert om de gegevensverstrekkingen uit het register onderwijsdeelnemers te beperken. Dit advies is overgenomen. De grondslag is beperkt tot subsidies die worden verstrekt op grond van de Kaderwet SZW-subsidies ten behoeve van scholing en ondersteuning ter versterking van de arbeidsmarktpositie van personen. Onder deze reikwijdte valt momenteel de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg. Aannemelijk is dat ook andere regelingen tot stand komen gerelateerd aan door OCW erkend onderwijs om de arbeidsmarktpositie te verbeteren van personen als onderdeel van beleid gericht op re-integratie, als onderdeel van beleid gericht op een leven lang ontwikkelen of als onderdeel van beleid gericht op de aanpak van personeelskrapte of personeelsproblematiek in specifieke sectoren.

3.1.3 Omvang gegevensverstrekking

De AP adviseert om de gegevensverstrekkingen uit het register onderwijsdeelnemers te minimaliseren en te beperken tot een hit/no-hit bevraging. Hierbij worden door de subsidieaanvrager aangeleverde gegevens vergeleken met gegevens uit het register. Bij afwijking van de gegevens wordt enkel een Ja of Nee op de vergelijkingsvraag verkregen. Een dergelijke uitvraag biedt geen soelaas. Zo zal het in geval van de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg leiden tot een substantiële uitval doordat de door de subsidieaanvrager aangeleverde en de in het register onderwijsdeelnemers geregistreerde gegevens met betrekking tot de specifieke inschrijvingsgegevens van de onderwijsinstelling, opleidingsgegevens of basisgegevens aangaande de beroepspraktijkvorming niet 100% met elkaar overeenkomen. Een dag verschil in de datum van inschrijving of uitschrijving of een verkeerd gebruikte of ontbrekende code of registratienummer resulteert in uitval. Deze uitval moet vervolgens handmatig worden gecontroleerd door de uitvoerder om te bepalen of er wel of geen recht is op de subsidie. Achterhaald moet bijvoorbeeld worden welke opleiding de student heeft gevolgd en bij welk leerbedrijf de beroepspraktijkvorming heeft plaatsgevonden.

¹ Besloten is destijds te wachten met het starten van de voorhangprocedure omdat de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg een tijdelijke regeling betrof tijdens de coronacrisis, waarvan het gebruik beperkt bleef waardoor gegevensuitwisseling niet noodzakelijk was voor een rechtmatige uitvoering.

Hiervoor is het noodzakelijk om aanvragers te benaderen voor het aanleveren van aanvullende informatie. Bij een grote uitval zorgt dit voor een onevenredig grote belasting voor de uitvoerder en de aanvrager.

3.2 Internetconsultatie

Een ontwerp van dit besluit heeft van 29 september 2021 tot en met 27 oktober 2021 opengestaan voor openbare internetconsultatie. Dat heeft geen reacties opgeleverd die betrekking hebben op het besluit.

4. Gevolgen voor de Rijksbegroting

Dit besluit heeft geen gevolgen voor de Rijksbegroting.

5. Gevolgen voor de regeldruk

Bedrijven en burgers maken kosten om verplichtingen uit wet- en regelgeving correct na te leven en alle voorschriften op te volgen. Dit noemen we regeldrukkosten. Het gaat hierbij om administratieve lasten en om inhoudelijke nalevingskosten. Aan dit besluit zijn geen administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten verbonden.

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

6. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Een uitvoeringstoets is gevraagd aan DUO. DUO constateert in haar reactie dat het wijzigingsbesluit geen impact heeft op DUO en daarmee – voor zover van toepassing - maakbaar, haalbaar en uitvoerbaar is.

7. Voorhangprocedure

[PM]

II. Artikelsgewijs

Artikel I (artikel 39 en bijlage Besluit register onderwijsdeelnemers)

De Minister van SZW verstrekt subsidie op grond van de Kaderwet SZW-subsidies voor activiteiten die bijdragen aan scholing en ondersteuning van personen ter versterking van hun arbeidsmarktpositie.

Daartoe behoort de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg. Voor de toekenning van de subsidie is van belang te controleren of onderwijsdeelnemers zijn ingeschreven bij de betreffende opleiding waarvoor subsidie wordt gevraagd. Hiervoor is het nodig om individuele onderwijsdeelnemers te kunnen identificeren. In dat kader worden de gegevens met persoonsgebonden nummer ook niet met pseudoniem of geanonimiseerd verstrekt. Concreet gaat het om verstrekking van de volgende gegevens van studenten in het beroepsonderwijs:

- identificerende gegevens, te weten de geslachtsnaam en voornamen (artikel 4, eerste lid, onderdelen a en b);
- inschrijvingsgegevens, te weten het registratienummer van de onderwijsinstelling, en de datum van inschrijving en uitschrijving (artikel 5, eerste lid, onderdelen a, b en c);
- opleidingsgegevens, te weten de opleidingsvorm, code opleidingsdomein, kwalificatiedossier of kwalificatie en de leerweg (artikel 6, vijfde lid, onderdelen a, b en d);
- resultaatgegevens, te weten het uitstroomniveau, behaalde diploma of certificaat en de datum van het diploma of certificaat (artikel 7, vijfde lid, onderdelen a en b); en

- overige basisgegevens, te weten de omvang van de beroepspraktijkvorming, de datum van begin en einde daarvan, de afsluitdatum van de beroepspraktijkvormingsovereenkomst, het betrokken bedrijf dat of de betrokken organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt en het opleidingsdomein, het kwalificatiedossier, de kwalificatie of het keuzedeel waarop de beroepspraktijkvorming is gebaseerd (artikel 8, zesde lid, onderdeel a).

Met deze wijziging wordt het ook mogelijk om deze gegevens in de toekomst voor de uitvoering van andere subsidies uit te wisselen. Voor de uitwisseling van deze gegevens zal bij het vaststellen van een nieuwe subsidieregeling opnieuw moeten worden beoordeeld en onderbouwd of de uitwisseling gerechtvaardigd is, en welke gegevens voor het uitvoeren van die subsidie noodzakelijk zijn.

Voor een nadere toelichting van de noodzaak van het gebruik van deze gegevens voor de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel II (inwerkingtreding)

Dit besluit treedt zo snel mogelijk, maar naar verwachting met ingang van 1 januari 2025, in werking. Hierdoor kan gegevensverstrekking tijdig ingezet worden voor de beoordeling van subsidieaanvragen binnen 13 weken na sluiting van het aanvraagtijdvak van de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg einde november 2024.

De Minister van Sociale Zaken

en Werkgelegenheid,

Y.J. van Hijum